

ODBĚR VENÓZNÍ KRVE – SYSTÉM VACUTAINER

- Poučte pacienta o případné přípravě před odběrem nebo opatřeních po odběru - odpoledne a večer před odběrem nemá jíst tučná jídla, ráno se může napít neslazeného čaje nebo neslazené minerální vody.
- Označte zkumavku identifikačním štítkem:
jméno a příjmení pacienta, identifikační číslo pojištěnce (R.Č.), název oddělení
- Vyplňte řádně a čitelně žádanku pro laboratorní vyšetření:
příjmení a jméno pacienta, identifikační číslo pojištěnce (R.Č.), číselný kód diagnózy, zdravotní pojišťovnu, název oddělení – razítko oddělení včetně IČP, číslo telefonu požadovaná laboratorní vyšetření
datum a čas odběru
- Proveďte odběr krve obvykle ráno na lačno

Neprovádějte odběr krve po fyzické námaze pacienta.

Proveďte odběr krve nejdříve za hodinu po ukončení aplikace infuze. Vyžaduje-li zdravotní stav pacienta odběr v průběhu infuze nebo se současně s odběrem aplikují léky, proveďte odběr z druhé paže (končetiny).

Postup při odběru:

- Ověřte před vlastním odběrem **aktivně** totožnost pacienta dotazem na jméno, příjmení a datum narození.

Dále aktivně ověřte, zda pacient splnil požadavky před vyšetřením – např. stav na lačno, dodržení zákazu kouření. Pokud pacient některý požadavek nesplnil, uveďte tuto skutečnost na žádanku.
Jmenovkou na žadance potvrďte správnost údajů.
- Ověřte případné alergie pacienta na dezinfekční přípravek a náplast.
- Proveďte hygienickou dezinfekci rukou a použijte ochranné pracovní pomůcky. Dodržujte zásady aseptického postupu.
- Vyberte místo vpichu.
- Proveďte dezinfekci místa vpichu, dodržujte dobu expozice a nechte zaschnout.
- Proveďte odběr krve u pacientů s dobře viditelnými žilami bez cvičení jen s krátkým zatažením paže (končetiny), není-li to možné, postupujte následujícím způsobem:

Stáhněte paži (končetinu) krátce škrtidlem a nechte pacienta maximálně 3x zacvičit.
Zavedte jehlu do periferní žíly, teče-li krev do zkumavky, škrtidlo ihned uvolněte pro zajištění volně proudící krve.
- Dodržujte objem definovaného vakua ve zkumavce, tj. množství krve v ml (bezpodmínečně nutné u zkumavky s přítomností protisrážlivého činidla Na-citrát, K-EDTA).
- Vyjměte zkumavku a příp. vložte další - doporučené pořadí zkumavek při odběru:
 1. Nádobky pro odběr hemokultury
 2. Zkumavky bez aditiv

3. Koagulační zkumavka

4. Jiné zkumavky s aditivou- např. Vacutainer se zeleným uzávěrem, (Li-Heparin).

- Přiložte suchý tampón na místo vpichu a současně vytahujte jehlu. Fixujte tampón náplastí a jemně přidržte minimálně 2 - 3 minuty.
- Zkumavku s aditivou ihned po odběru promíchejte několikerým převrácením (netřepat!)
- Po odběru proveďte hygienickou dezinfekci rukou.
- Proveďte důkladnou dekontaminaci a mechanickou očistu pomůcek k opakovanému použití.
- Zlikvidujte kontaminovaný odpad jako infekční.
- Informujte lékaře o případné komplikaci při odběru - (odběr ze zatažené paže s cvičením).
- Zkontrolujte shodu a úplnost údajů na žádance a zkumavce.
- Zajistěte doručení vzorku krve s žádankou do laboratoře k vyšetření, u vyšetření **STATIM ihned**, u vyšetření RUTINA dle údajů v tabulce SPECIFIKACE ODBĚRŮ VENÓZNÍ KRVE nebo dle údajů na příslušné žádance.
- Neskladujte odebraný vzorek krve v blízkosti tepelných zdrojů (radiátory...) a nevystavujte přímému světlu slunečnímu i ze zářivek. Teplota a uložení krve mají vliv na stabilitu některých složek.
- Neskladujte odebrané vzorky krve pro hematologická (zejména koagulační) a biochemická vyšetření (s výjimkou glykemického profilu v mikrozkušnicích s NaF, vyšetření glykovaného hemoglobinu nebo toxikologických vyšetření) do druhého dne v lednici.